

KORÁLKOVÉ KOUZLENÍ

MARIE
KIELBUSOVÁ

KORÁLKOVÉ KOUZLENÍ

MARIE
KIELBUSOVÁ

**Upozornění pro čtenáře
a uživatele této knihy**

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

Korálkové kouzlení

Marie Kielbusová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401,
fax: +420 234 264 400
jako svou 5248. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová
Sazba a grafická úprava Marcela Veličková
Fotografie na obálce Jana Černá
Fotografie v knize Jana Černá, Vladimír Kostelný
Návrh grafické úpravy a obálky Marcela Veličková

Počet stran 112
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2013
Cover Design © Marcela Veličková, 2013

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto nelze za ně převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody. Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-4476-6 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-8649-0 (elektronická verze ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8650-6 (elektronická verze ve formátu EPUB)

úvod

7

materiál a pomůcky

8

Korálky	8
Návlek	10
Další pomůcky	10
Hedvábná stužka	12
Rady a doporučení	14

techniky

16

Spirály	16
Peyotový steh	17
Spirála I.	18
Spirála I. s ramenem	22
Tvarování spirály změnou délky ramen	26
Přechod z kruhového do plochého stehu	28
Spirála I. s oboustrannými rameny	31
Spirála II. s ramenem	34
Spirála se třemi rameny	38

Smyčkové kompozice

46

Šňůrka šitá ze tří korálků v jedné řadě I.	47
Vnější smyčka ke šňůrce I.	50
Volná smyčka kolem šňůrky I.	52
Šňůrka II.	54
Vnější smyčka šňůrky II.	57
Vnější smyčky na všech korálcích jedné řady	59
Těsná smyčka kolem šňůrky II.	60
Volná smyčka kolem šňůrky na všech korálcích řady II.	62
Sešití šňůrky II.	64
Všívání korálků a ozdob	66
Dutinka s rameny	67

výrobky a inspirace

72

Náhrdelník „Pepř a sůl“	73
Přívěsek ze skleněného obdélníku	74
Krajkový náhrdelník	76
Krajkový návlek	78
Náhrdelník „Korálky v županu“	80
Náhrdelník v barvě antracitu	82
Dvouřadý náhrdelník	84
Lístekový náhrdelník	87
Návlek „Afrika“	88
Červený náhrdelník s trojúhelníčky	90
Spojený náhrdelník	92
Náhrdelník s patrovými prvky	94
Přívěsek „Kosočtverec“	96
Přívěsek „Pavouček“	98
Náušnice	100
Pestrý náhrdelník	101
Pestrý náramek	102
Perleťové korálky	103
Muzikanti	104
Madona	108
Andílek	108

galerie

110

závěr

112

Technika sešívání korálků plochým peyotovým stehem je všeobecně známá a je popsána téměř v každé knížce s návody na kompletaci korálků. Méně rozšířené je povědomí o sešívání korálků peyotovým stehem do kruhu, výstižněji řečeno do spirály. Návlek, který spojuje korálky do zajímavě vzorovaných spirál, při šití totiž tuto křivku opisuje. Finální výrobek má přirozenou tendenci se samovolně stáčet a kroutit a vytvářet nezaměnitelné zdobení. Tehdy, když jeden ze stehů v řadě nahradíme delší skupinkou korálků, i z nejobyčejnějších korálků vyvzorujeme půvabné krajku připomínající vzory. Kruhové spirální sešívání korálků lze kombinovat s rovným resp. plochým peyotovým stehem. Vystřídáním kruhového a plochého peyotového stehu dojdeme k vzorům s korálky poskládanými do špiček a při opakování úseků s cikcak efektem. Technikou odvozenou z jednoduché spirály ušijeme z korálků dokonce i roztomilé trojrozměrné figurky nebo vánoční ozdoby.

Šňůrky a dutinky z rokajlů, s návlekiem opisujícím při šití rovněž dráhu spirály, přerušovanou pravidelně nebo náhodně rozmístěnými smyčkovými kompozicemi kolem jednoho nebo více korálků v řadě, jsou dalším, dosti rozsáhlým tématem této publikace. Technika nabízí možnost protažení smyček výrobku jednoduchými šňůrkami z drobných rokajlů, korálkovými náhrdelníky nebo stužkami z ušlechtilého hedvábí. Překvapením a bonusem je navíc způsob prostorové manipulace s výrobky. Smyčky šňůrek uspořádáme do řad za sebou, nebo je volně roztočíme jako lístečky kolem stonku květiny. Krátký náhrdelník, jakoby mávnutím kouzelné hůlky, upravíme na náhrdelník dlouhý. Nebo využijeme pouze část dvouřadého náhrdelníku, na

kteou zavěsíme přívěsek ušitý ze smyčkové kompozice a během chvilky vyčarujeme naprosto odlišnou verzi. Z jednoho korálkového setu vykouzlíme hned několik variant určených pro všední, sportovní a slavnostní příležitosti.

Návody uvedené v této publikaci jsou zpracované velmi podrobně a určené především pro ty, kteří s navlékáním, šitím a kompletací korálků začínají. Proto jsou popsány doslova steh za stehem, krok za krokem. Pokročilejší si mohou vyzkoušet složitější výrobky a svými vlastními návrhy technologii obohatit a rozvinout. Na první pohled se může zdát, že jsou výrobky kompletovány složitým způsobem. Ale není tomu tak, postupy jsou velmi jednoduché a vlastně podléhají jednoduchým matematickým pravidlům. Nejdůležitější je pochopení principu vazby korálků a na to je nejlepší praxe. Každá barva a tvar korálků, který použijeme na výrobu bižuterního doplňku, vtiskne bižuterním doplňkům svůj punc originality. Nechtě jsou nápady uvedené v knížce jak průvodcem, tak inspirací.

Marie Kielbusová

materiál a pomůcky

Drobné rokajly

Větší rokajly

Drobné a větší rokajly

Tyčinky

Korálky

Na základní spirálu a jejich nosnou část u náhrdelníků, přívěsků a dalších výrobků použijeme rokajl o vnějším průměru 3–5 mm nebo i větší rokajly nebo korálky dle vlastního výběru s dírkami na provlečení návleku čtyřikrát. Na ramena spirál drobné rokajly 1,2–2,5 mm dále tyčinky, perličky, ohňovky a jiné korálky různých velikostí. Vybíráme korálky nepoškozené, s oblými hranami v okolí dírky tak, aby nedošlo k přetržení návleku jak během práce, tak při nošení. Při výběru zvláště dbáme na kvalitu tyčinek, které bývají na koncích ostré a mohou návlek při utahování korálků přerazit.

Na smyčkové náhrdelníky a šňůrky rokajl o vnějším průměru 3–5 mm s dírkami na provlečení návleku až pětikrát, z toho dvakrát na šití plus dvakrát na protažení partií se smyčkami a jednou na začištění návleku. Na smyčky drobnější rokajly 1,2–2,5 mm či jiné korálky dle navržené kompozice. Dle vlastního výběru větší skleněné korálky nebo korálky z umělé hmoty, které využijeme k zvýraznění ozdobných prvků výrobku. Korálky ramen spirál nebo smyček šňůrek mohou být velmi drobné a dokonce i tvarově odlišné jako jsou tyčinky a čípky. Dovnitř smyčkových kompozic vkládáme náhrdelníky navlečené samostatně na lanku nebo vlasci a opatřené uzávěrem. Na tyto náhrdelníky využijeme perličky, ohňovky, dřevěné nebo skleněné korálky v barevném ladění s výrobkem. Do spirál a smyčkových kompozic zasouváme také stužky vyhotovené z hedvábných proužků.

Na ramena šitých korálků nebo přívěsků s ozdobnými prvky umístěnými kolem širší dutinky a šitými z okraje na okraj, použijeme velmi drobný rokajl o vnějším průměru 1,2–2,5 mm s dírkou tak velkou,

kteřou lze provléknout návlek minimálně jedenkrát, dále perličky a jiné korálky dle vlastního výběru. Na středovou dutinku o větším množství korálků v jedné řadě rokajl s vnějším průměrem korálku cca 5–6 mm s dírkami velkými na provlečení tří návleků z toho dvakrát na šití plus jednou na začátek. Do středu šitých korálků vsíváme větší korálky a to skleněné, umělohmotné, dřevěné nebo jiné korálky. Na figurky si obstaráme rokajl o velikosti 1,2–2,5 mm, 5–6 mm a matné skleněné korálky různých velikostí od 0,5–2 cm. Na postavičky andílků komponenty ve tvaru křídel. U uvedené velikosti korálků v milimetrech nebo v centimetrech se jedná o vnější průměr korálků.

Všechny korálky, ze kterých byly vyhotoveny výrobky uvedené v této publikaci, jsou běžně k dostání v obchodech s galantním zbožím nebo ve specializovaných hobby prodejnách, nabízejících korálky a bižuterní komponenty. Rokajly menších nebo větších velikostí se zpravidla prodávají v sáčcích s obsahem 18 ml, hmotnost korálků v tomto balení je přibližně 30 g.

Ohňovky

Skleněné větší korálky

Korálky z umělé hmoty

Perličky

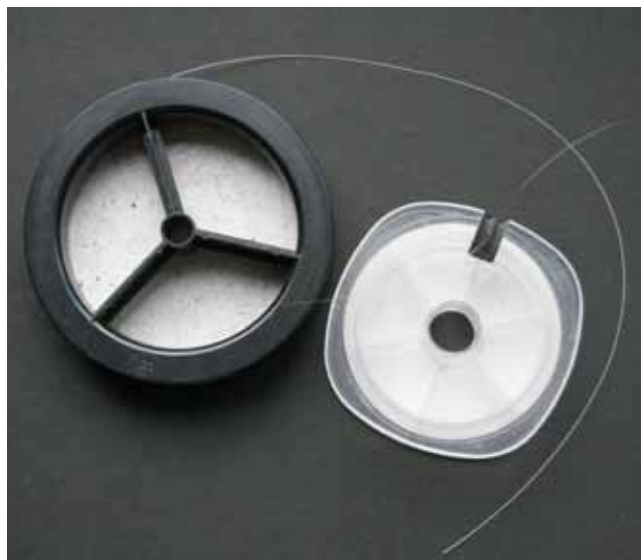

Komponent na křídla andílků

materiál a pomůcky

Návlek

Na náhrdelníky, náramky, přívěsky, náušnice a další výrobky použijeme k sešívání korálků **rybářský** nebo **aranžérský vlasce** o průměru 0,30 mm. Uvedená síla vlasce zajistí tvar ramen spirál a smyček v kompozicích. Pracujeme s neporušeným vlascem, který je rovný, nekrotí se a neuzluje se. Lze ho zpravidla zakoupit v obchodech s rybářskými potřebami. Bývá navinutý na cívkách o průměru cca 8–10 cm. Na přišívání korálků k podkladu je vhodný vlasce o průměru 0,16–0,20 mm, na náhrdelníky z ohňovek nebo perliček, které vkládáme do smyčkových kompozic, vlasce o průměru 0,40 mm. Při šití všech výrobků uvedených v této knížce návlek pevně utahujeme za každým stehem.

! **Důležitá poznámka k druhu zvoleného návleku:** samozřejmě můžeme vyzkoušet i jiný druh návleku, než je vlasce. Přitom záleží na velikosti korálků respektive jejich dírek. U větších dřevěných nebo skleněných korálků s většími dírkami sešíváme čalounickou nití, reznou nití, textilními stužkami nebo proužky nastříhaného hedvábí, u menších korálků nití určenou na šití korálků (Nymo apod.). U textilních návleků je nutné alespoň na vzorku vyzkoušet, zda si výrobek zachová stejné nebo alespoň podobné vlastnosti jako výrobek šitý vlascem. Všechny korálky bižuterních doplňků uvedených v této publikaci jsou totiž kompletované pomocí vlasce, který napomáhá pružnosti a podporuje tvarovou stabilitu výrobků.

Napichování korálků z podložky

Další pomůcky

Aby se korálky při manipulaci nerozházely, poslouží jako **podložka** průhledná víčka od jogurtů nebo chlazené kávy, talířky nebo misky s rovným dnem. Korálky napichujeme vlascem z podložky bez použití jehly.

Korálky na víčku

K práci dále potřebujeme **jehlu** pro začistění vlasce do větších korálek po zakončení práce a **ostré nůžky**.

Kovové kroužky o průměru cca 0,5–1 cm, které poslouží například u náušnic k přivěšení výrobku k bižuturním komponentům, vkládáme do rokajlů 5 mm s větší dírkou. Výhodné jsou korálky se čtvercovou dírkou. Kovové kroužky o průměru cca 1–1,5 cm vkládáme do spojovacích elementů náhrdelníků. Na konce náhrdelníků přišijeme silné **magnetické uzávěry s očkem, karabinku a kroužek** nebo našijeme na každou stranu náhrdelníku po jedné karabince. Na náušnice si připravíme dlouhé nebo kratší **náušnicové ověsy** a **menší kovové kroužky**. **Kovové lanko** a **stlačitelný kovový rokajl** uplatníme na klasické náhrdelníky, které vsuneme do smyčkových kompozic šitých náhrdelníků. Pro kompletaci dále poslouží **menší kleště** a **štípací kleštičky**.

Nůžky, kleštičky

Kovové rokajly a lanko

Karabinky, dvě spojené karabinky

Náušnicové ověsy a kroužky

Hedvábná stužka

Součástí spirálovitě šitých náhrdelníků nebo výrobků ze smyčkových kompozic je stužka ušitá z proužku čistého hedvábí. Šířku stužky volíme podle toho, jak velký prostor je ve spirále nebo smyčkách k dispozici. Může být širší i úzká a dokonce můžeme sešít několik úzkých stužek dohromady, konce stužek spojit a našít společně k jednomu zapínání. Délka stužky odpovídá délce náhrdelníku, do kterého je zakomponována. Na stužky vybíráme spíše tenčí druh hedvábí, které se dobře sešívá a lze ho po praní před usušením našít a zmuchlat. Textilní stužky přepíráme co nejšetrněji nejlépe v ruce.

Sešitý proužek hedvábí

Prošití konců hedvábné stužky

Stužka s karabinkou

1. Připravíme si proužky hedvábí odpovídající velikosti, které by měly být barevně sladěné s náhrdelníkem, jehlu a nit. Naostřenými entlovacími nebo běžnými nůžkami ustříhneme proužek hedvábí. Šířka hedvábného proužku je libovolná zpravidla od 3–20 cm, délka stužky odpovídá délce náhrdelníku. Proužek látky přeložíme na polovinu lícem k sobě. Zhruba 0,5–1 cm od okraje sešijeme oba podélné okraje stužky na šicím stroji nebo ručně.
2. Stužku provlékneme do líce. Oba nezačištěné konce hedvábné stužky prošijeme velmi drobným předním stehem jehlou a nití zhruba 0,5–1 cm od okraje.
3. Nit stáhneme a textil pravidelně našásíme a nezačištěný okraj hedvábí založíme do rubu. Na oba konce hedvábné stužky přišijeme karabinku. V místě kolem ouška karabinky můžeme našít drobné korálky jako ozdobu. Chceme-li propojovat více dílů náhrdelníku a tak prodlužovat výrobek z krátké verze na dlouhou, přišijeme na obě strany šňůrky po jedné karabince. Stužku provlékáme rameny spirály nebo smyčkami výrobku.

Rady a doporučení:

Délka vlasce

Aby se návlek během práce necupoval, výrobky doporučujeme šít z vlasce dlouhého 2,5–3,5 m o síle 0,30 mm. Vlasec navazujeme uzlíkem a pokračujeme v práci. Náhrdelníky šité technikou peyotové spirály zpravidla začínáme směrem od jednoho zapínání vzadu ke druhému. U náhrdelníků ze šňůrek se smyčkami šijeme výrobek raději zrcadlově z prostředka nebo směrem od obou polovin zadního zapínání náhrdelníku dopředu. Smyčky totiž mají tendenci se naklánět jedním směrem za právě ušitým úsekem práce, a proto je lepší náhrdelník rozdělit zrcadlově na dvě poloviny. Je-li nutné udělat uzlík kvůli navázání vlasce, doporučujeme ho vyhotovit v prostoru mezi smyčkami, kde se dobře schová.

Pokud chceme mít jednoduchou cca 50 cm dlouhou šňůrku bez smyček šitou z pěti nebo tří korálků v jedné řadě bez navázání vlasce, připravíme si vlasec o délce cca 5,5–6 m s tím, že začínáme korálky přišívat od prostředku vlasce. Vlasec se v této polovině přišíváním korálků postupně zkracuje. Doporučujeme však během práce po ušití několika řad rozkrotit druhý volný kus vlasce, neboť se otáčením šňůrky během šití stáčí a mohl by se cupovat. Po dokončení jedné poloviny náhrdelníku se vrátíme k prostředku vlasce, odpáremo pomocnou řadu a pokračujeme v šití druhé poloviny náhrdelníku. Podobně můžeme šít i náramky a jiné výrobky.

Na korálky nebo přívěsky zdobené z okraje na okraj si připravíme 1,5–2 m vlasce o síle 0,30 mm. Výrobek šijeme z jednoho konce návleku, přičemž si na začátek ponecháme za začátku volně zhruba 20–30 cm vlasce. Šijeme je z libovolného lichého počtu korálků středové dutinky, osvědčil se počet 13, 15, 17 nebo 19 korálků. Těla figurek šijeme směrem od spodní základny nahoru k hlavičce postavy, na dozdobení základny skupinami větších korálků a začátek si ponecháme volně zhruba 40 cm návleku ze začátku práce. Spotřeba návleku na figurku je 2,5–3,5 m. Celková spotřeba návleku je uvedena u jednotlivých výrobků v této publikaci v kapitole Výrobky.

Spotřeba korálků

Na spirálu spotřebujeme přibližně jedno 18 ml (cca 30 g) balení větších korálků na nosný prvek peyotové spirály a jedno 18 ml (cca 30 g) balení drobnějších korálků plus ozdobné korálky na ramena dle našeho návrhu. Na jednoduchou šňůrku s pěti korálky v jedné řadě spotřebujeme jedno 18 ml balení menších až středně velkých korálků. Z jednoho 18 ml balení větších a jednoho balení menších korálků vyrobíme zhruba 3–5 korálků zdobených z okraje na okraj širší dutinky. Z jednoho balení větších a jednoho balení menších korálků ušijeme přibližně dvě až tři figurky podle jejich velikosti.

Začátek práce

Výrobky vždy začínáme pomocnou řadou, kterou v průběhu nebo na závěr práce vypáremo. Korálky této pomocné řady by měly mít odlišnou barvu od korálků řady následující tak, aby orientace ve vazbě korálků byla přehledná. Korálky pomocné řady by měly velikostí odpovídat korálkům, kterými pokračujeme v první a dalších řadách.

Začištění a adjustace výrobku

Pokud výrobek není namáhán na tah, pak stačí přebytečný návlek protáhnout zpět několika korálky za koncem posledního navlečeného korálku a odstříhnout. Sekundové nebo jiné lepidlo používáme na zpevnění uzlů pro začišnění výrobku, který je namáhán na tah, jako jsou náramky. Uzly zajistíme co nejmenším množstvím lepidla, stačí méně než kapka. Lepidlo vybíráme takové, které po zaschnutí zprůhlední a není na uzlu výrobku vidět. Uzlík lze před zaschnutím lepidla vtáhnout dovnitř nejbližšího korálku.

U náhrdelníků na oba konce přišijeme zapínání. Na smyčkové dvouřadé náhrdelníky, u kterých předpokládáme úpravu výrobku z krátké na dlouhou verzi, je nezbytné na oba konce náhrdelníku našít karabinky. Dvouřadé náhrdelníky jsou navrženy tak, že lze jednotlivé části náhrdelníku rozebrat a poté propojit korálkovými spojkami s kovovými kroužky. Na propojení obou dílů náhrdelníků se právě osvědčily karabinky, které se schovávají ve smyčkách spojek. Nemusí to být nutně jen běžné, ale i větší ozdobné karabinky, které jsou k dostání v obchodech s bižuterními komponenty. Náramky, jsou-li alespoň trochu pružné, sešijeme bez zapínání a rolujeme je na zápěstí přes ruku. Náušnice nebo drobné bižuterní předměty zavěsíme pomocí kovových oček na náušnicové nebo jiné bižuterní ověsy. Kovová očka protáhneme většími korálky v nosném prvku spirály nebo dutinky.

Uchovávání výrobků

Aby se výrobek uschováním nedeformoval, opatříme si na každý zvlášť krabičku s víčkem a pečlivě ho v krabičce rozložíme. Osvědčily se například dvoupatrové krabičky od bonboniér nebo na menší výrobky vyšší krabičky rozdělené přepážkami. Náhrdelníky lze také zavěsit na stojánek na bižuterii volně v místnosti a náramky napichovat na dřevěný trn. V případě zaprášení výrobků prach jednoduše odstraníme propláchnutím výrobku v mýdlové vodě, poté vodě čisté a vysušením. Výrobky šijeme ze stálobarevných korálků s probarvenou sklovinou. V případě, že jsou korálky barvené pouze povrchově, při styku s vodou se může barva z korálků postupně vymýt. Rovněž korálky pokovené nebo galvanizované jsou citlivé jak na otěr, tak na kontakt s vodou.

Použité zkratky:

ks = kus

bal = balení

ml = mililitr

g = gram

m = metr

cm = centimetr

mm = milimetr

plochý steh = plochý peyotový steh

kruhový steh = kruhový peyotový steh

techniky

Spirály

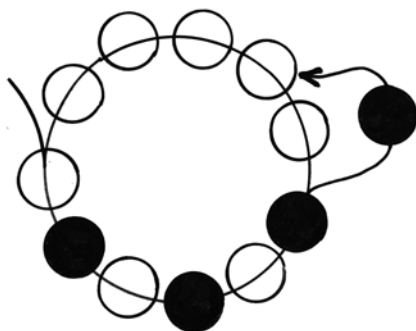

Peyotový steh

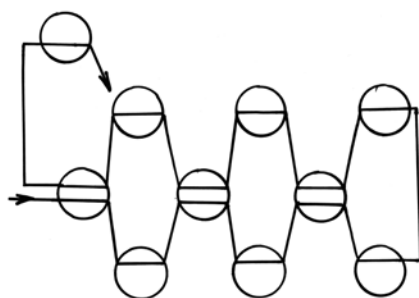
Před tím, než se pustíme do studia postupů uvedených v knížce, pokusíme se přiblížit, co je peyotový steh. Velmi zjednodušeně, jedná se o sešívání korálek v řadách nad sebou, přičemž korálky přišíváme k předchozím řadám ob jeden korálek. Po ušití několika řad je na začátku i konci práce na první pohled zřetelné zoubkování. Při pohledu zblízka korálky nad sebou v řadách zasahují svou polovinou do řady předchozí. A co je nejdůležitější? Že vždy ob jeden korálek vykukuje v řadě polovina korálku s dírkou nabízející se pro protažení návleku. To je velmi praktické kvůli přístupu návleku k dírkám korálek. Při kompletaci rokažlů a jiných drobných korálek pevným vlasem totiž není třeba jehla.

Nejoblíbenější a nejnámější je plochý steh se sudým počtem korálek v jedné řadě. Dráha návleku při šití plochého stehu se sudým počtem korálek v jedné řadě je jednodušší, než s lichým počtem korálek v jedné řadě, který se často využívá pro dosažení vzorování symetrického s osou výrobku. My však se v této publikaci setkáme jen s tím jednodušším, přičemž za jednu řadu je považováno přišití korálek z jedné strany na druhou a zpět. Z kruhového peyotového stehu využijeme naopak ten s lichým počtem korálek v jedné řadě. Návlek během přišívání korálek popisuje dráhu spirály a během jedné řady oběhne dvakrát kolem dokola. Čemuž tak není u korálek šitých peyotovým stehem do kruhu se sudým počtem korálek v jedné řadě. Zde návlek popisuje během práce uzavřený kruh a při přechodu o další vrstvu přišívání korálek poposkočí o schůdek výše.

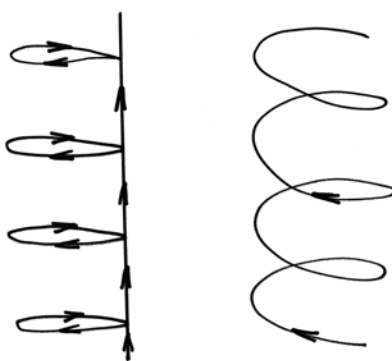
Za jednu řadu se i u kruhového stehu považují dvě vrstvy korálek ušitých nad sebou, přičemž tyto vrstvy do sebe zoubkovitě zapadají. A aby nedošlo k mýlce, ve všech pravidlech existují výjimky. Jak u spirál, tak

Nákres kruhového peyotového stehu s lichým počtem korálek v řadě

Nákres plochého peyotového stehu se sudým počtem korálek v řadě

Dráha návleku při šití se sudým (vlevo) a lichým (vpravo) počtem korálek v řadě do kruhu

u šňůrek a dutinek připravíme pomocnou řadu s lichým počtem korálků. U šňůrek a dutinek v celém úseku práce šitým kruhovým peyotovým stehem je vždy jedna řada z lichého počtu korálků. U spirál je to trochu komplikovanější. Vlastní vazba korálků je stejná, jako u šňůrek a dutinek. My však opakujeme v jedné řadě spirály jen část korálků pomocné řady, přesněji polovinu počtu korálků pomocné řady zaokrouhlenou směrem nahoru. A proto například u spirály začínané pomocnou řadou se sedmi korálky opakujeme ve spirále řadu se čtyřmi stehy, u spirály začínané z pěti korálků pomocné řady, ve spirále opakujeme řadu se třemi stehy. Nejlepší je si tuto na první pohled složitou matematiku vyzkoušet na vzorku.

Spirála I.

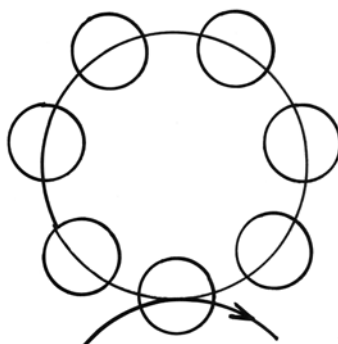
Spirála, kterou předkládáme jako první v této publikaci, je šitá peyotovým stehem do kruhu. Výrobek kompletovaný touto technikou je do jisté míry pružný, ale přitom pevný. Spirála je vhodná na výrobu náhrdelníků, náramků, návléků na textilní i korálkové šňůrky, prstýnků, spon na hedvábné šály a šátky a dalších bižuterních doplňků. Spirálu, kterou jsme označili jako „Spirála I.“, je vlastně základ. Pokud si ušijeme pouze vzorek několik centimetrů dlouhý, snadno pochopíme princip.

Začneme pomocnou řadou korálků. Počet korálků v **pomocné řadě** volíme zásadně lichý. I přestože volíme **lichý** počet korálků v řadě pomocné, jednotlivé řady spirály, které za pomocnou řadou šijeme, mohou mít **jak lichý, tak sudý** počet. Návlek se

po ušití jedné řady spirály otočí pouze jedenkrát. Na náhrdelníky, náramky a další výrobky z rokajlů o velikosti 3–7 mm, se osvědčil počet korálků v pomocné řadě sedm. Za pomocnou řadou následuje opakování řad se čtyřmi stehy. V jedné řadě třemi po sobě jdoucími stehy přišíváme jeden po druhém tři korálky spirály a jako čtvrtý steh zvolíme odlišně zbarvený nebo jinak tvarovaný korálek. Pomocnou řadu korálků po ušití několika řad základní spirály vypáremo. Pokud jsme si ponechali na této straně delší návlek, můžeme pokračovat v šití spirály rovněž z druhé strany.

Na všech postupových fotografiích uvedených v této publikaci jsme pro lepší názornost použili dřevěné korálky a jako návlek čalounickou nit. Na několika málo fotografiích je pro lepší orientaci, do jakého korálku je veden návlek v následujícím stehu či kroku, použita jehla. V průběhu šití výrobků z rokajlů totiž jehlu nepotřebujeme a korálky napichujeme rovnou na vlasec. Samozřejmě, že si první krůčky při navlékání korálků a šití spirály můžeme vyzkoušet i na dřevěných nebo jiných větších korálcích, to už záleží na naší volbě. V komentářích k postupovým fotům se zmiňujeme i o barvách právě přišívaných korálků, se kterými pracujeme, především proto, aby výklad podle fot byl co nejnázornější. Volba barvy korálků při prvních zkouškách není pro praxi rozhodující. Pokud není v textu uvedeno jinak, stehem je vždy myšlen steh peyotový, přišívány ob jeden korálek předchozí řady.

- 1. Pomocná řada:** Na návlek navlečeme sedm červených korálků pomocné řady. S návlekiem se vrátíme do prvního korálku a návlek protáhneme tímto prvním korálkem v protisměru. Korálky jsou propojeny do kruhu, přičemž v prvním z navlékaných korálků je návlek protažen dvakrát. Z každé strany dírky tohoto korálku vyčuhuje jeden konec návleku. Návlek vlevo ponecháme asi 20–30 cm volný pro začištění. S delší částí návleku vpravo pracujeme. Korálek, kterým je dvakrát protažený návlek, označíme jako první.

- 2. První řada, první steh:** na návlek navlečeme jeden modrý korálek a přišijeme ho ob jeden korálek do třetího korálku pomocné řady. Korálky držíme pevně mezi prsty a kratší návlek ze začátku přitahujeme ke korálkům tak, aby se práce nerozjížděla. Korálky přišíváme dokola jedním směrem zleva doprava tj. proti směru hodinových ručiček.

- 3. První řada, druhý steh:** na návlek navlečeme druhý modrý korálek této řady a přišijeme ho ob jeden korálek do pátého korálku pomocné řady. Směr přišívání korálků neměníme a zachováváme ho zleva doprava tj. proti směru hodinových ručiček.

